

Uniwersytet
ŁÓDZKI

Prof. dr hab. Wiesław Piątkowski

Profesor Wiesław Piątkowski urodził się 28 sierpnia 1932 r. we wsi Gołębievek koło Kutna w rodzinie Jana i Marianny z Chlebnych – właścicieli małego gospodarstwa rolnego. W 1939 r. rozpoczął naukę w Szkole Podstawowej w Gołębiewku. Wojna sprawiła, że naukę szybko przerwał. W roku 1940 rodzina Profesora została przesiedlona; po krótkim pobycie w Kieleckiem zamieszkała we wsi Wygoda koło Łowicza, a pod koniec wojny – w sąsiedniej wsi Zawady. W czasie wojny Wiesław Piątkowski pracował w gospodarstwie rolnym i uczęszczał do szkoły podstawowej. Po wojnie wrócił z rodziną do Gołębiewka, gdzie w 1947 r. ukończył szkołę podstawową. W tym samym roku zaczął uczęszczać do Państwowego Liceum Pedagogicznego w Kutnie, a po jego likwidacji naukę kontynuował w Państwowym Liceum Pedagogicznym w Zgierzu. W 1951 r. został przyjęty na kierunek historyczny Wydziału Filozoficzno-Historycznego Uniwersytetu Łódzkiego.

Szczególnym rokiem w biografii Profesora był rok 1955, kiedy uzyskał stopień magistra historii na Wydziale Filozoficzno-Historycznym Uniwersytetu Łódzkiego, podjął pracę naukowo-dydaktyczną na tymże Uniwersytecie i zawarł związek małżeński z Jadwigą Izbińską. W roku 1955 urodziła się córka Ewa.

W roku akademickim 1955/56 Wiesław Piątkowski rozpoczął pracę w charakterze nauczyciela akademickiego; był wówczas asystentem w Katedrze Ekonomii Politycznej na Wydziale Prawa Uniwersytetu Łódzkiego. Następnie w latach 1956–1961 był asystentem, a potem starszym asystentem w Katedrze Historii Polski XIX i XX w. na Wydziale Filozoficzno-Historycznym UŁ.

Już na studiach ujawniły się zainteresowania Profesora historią ruchu chłopskiego. Świadectwem tego jest praca magisterska zatytułowana *Dzieje ruchu zaraniarskiego* wydana nakładem Ludowej Spółdzielni Wydawniczej w 1956 r. W okresie asystentury głównym przedmiotem Jego zainteresowań był

Uniwersytet
ŁÓDZKI

ruch chłopski w Królestwie Polskim w latach 1864–1918. Pracę doktorską pt. *Zagadnienie niepodległości Polski w ruchu ludowym w Królestwie Polskim w latach 1905–1918* napisał pod kierunkiem prof. dr Natalii Gąsiorowskiej-Grabowskiej. Stopień doktora nauk humanistycznych uzyskał w 1962 r.

W 1961 r. prof. Piątkowski – wówczas magister – związał się z Wydziałem Ekonomiczno-Socjologicznym UŁ, podejmując pracę jako starszy asystent w Katedrze Ekonomii Politycznej. Po uzyskaniu doktoratu w 1962 r. już jako adiunkt podjął nową problematykę badawczą; głównym przedmiotem Jego badań naukowych stała się historia myśli ekonomicznej. W pierwszym etapie badań z zakresu historii myśli ekonomicznej nawiązywał wyraźnie do swych wcześniejszych zainteresowań historią ruchu ludowego; opracował w tym czasie szereg zagadnień z zakresu historii myśli agrarnej w Polsce. Znalazło to wyraz w artykułach poświęconych analizie programów agrarnych różnych stronnictw i ugrupowań politycznych działających w Królestwie Polskim w latach 1905–1918. W latach 1959–1966 był członkiem Rady Redakcyjnej „Roczników Dziejów Ruchu Ludowego”. Na ten okres przypadają także badania Profesora związane z Łodzią, poświęcone analizie wydawanego w Łodzi w latach 1935–1937 czasopisma „Chłopskie Życie Gospodarcze” oraz studium o Łódzkim Związku Młodzieży Wiejskiej.

Kolejny etap działalności naukowej Profesora wiąże się z przygotowaniem rozprawy habilitacyjnej poświęconej analizie teorii ekonomicznej Sismondiego. Praca nad interpretacją poglądów Sismondiego pociągnęła za sobą konieczność szerszych studiów nad doktrynami takich autorów, jak Karol Marks i John Maynard Keynes, czego efektem był ważny wkład do badań nad interpretacją poglądów tych czołowych ekonomistów i filozofów społecznych. Stopień naukowy doktora habilitowanego nauk ekonomicznych Profesor otrzymał w 1976 r.

W pierwszym okresie po habilitacji prof. Piątkowski kierował badaniami nad społeczno-ekonomiczną myślą współczesnej socjaldemokracji oraz kontynuował badania związane z doktryną Sismondiego. Opublikował szereg artykułów na temat socjalistów francuskich i artykuł *Traite de J. C. L. Simonde de Sismondi sur les idées économiques des physiocrates et d'Adam Smith*, który traktuje o nieznanym nie tylko w literaturze polskiej, ale także zachodniej – rozprawie Sismondiego pt. *Dwa systemata ekonomii politycznej*, opublikowanej w „Pamiętniku Warszawskim” w 1817 r.

Lata siedemdziesiąte były okresem wzmożonej pracy dydaktycznej i organizacyjnej w Instytucie Ekonomii Politycznej UŁ. Od 1970 r. Profesor był kierownikiem Zakładu Historii Myśli Ekonomicznej i Historii Gospodarczej, a w końcu lat siedemdziesiątych – zastępcą dyrektora Instytutu Ekonomii Politycznej ds. naukowych. Pełniąc funkcję kierownika zakładu, a później

Uniwersytet
ŁÓDZKI

katedry i organizując proces dydaktyczny w zakresie historii myśli ekonomicznej i historii gospodarczej, uwzględniał związki merytoryczne między tymi dyscyplinami oraz zwracał uwagę na związek obu tych dyscyplin z ekonomią polityczną. Sam prowadził wykłady, konwersatoria i ćwiczenia z historii myśli ekonomicznej i ekonomii oraz seminaria magisterskie i doktorskie. Był promotorem prac doktorskich obejmujących bardzo szeroką problematykę – od ekonomii liberalnej do szkoły historycznej. Swoim uczniom wskazywał i wskazuje drogi, ale zawsze daje pełną swobodę twórczą. Nie toleruje braku rzetelności badawczej, ale też nie zniechęca nadmiernym krytycyzmem do podejmowania nowych prób badawczych.

W 1983 r., uchwałą Rady Państwa, Wiesław Piątkowski otrzymał tytuł profesora nadzwyczajnego. W latach osiemdziesiątych praca badawcza Profesora koncentrowała się wokół zagadnień metodologicznych oraz myśli agrarystycznej w Polsce lat trzydziestych XX w. i myśli agrarnej w Królestwie Polskim w latach 1864–1918. Najważniejsze publikacje tego okresu to: *Idee agrarne ugrupowań politycznych w Królestwie Polskim w latach 1892–1918* i *Myśl agrarystyczna Stanisława Miłkowskiego*.

Od 1992 do 2002 r. Profesor pełnił funkcję kierownika Katedry Historii Myśli Ekonomicznej i Historii Gospodarczej. Nowym przedmiotem badań naukowych stała się wówczas myśl społeczna Jana Pawła II i wtedy, z inicjatywy Profesora, powstał Zakład Chrześcijańskiej Myśli Ekonomicznej. Wśród efektów zainteresowania Profesora myślą Jana Pawła II na uwagę zasługuje konferencja naukowa i książka zatytułowana *Ewolucja nauki społecznej Kościoła. Od „Rerum novarum” do „Centesimus annus”* oraz wydana w 1998 r. przez Wydawnictwo Naukowe PWN praca *Myśl społeczna Jana Pawła II. Studia i szkice*.

Myśl społeczna Jana Pawła II jest dla Profesora nie tylko przedmiotem dociekań naukowych, ale także ważnym źródłem inspiracji w poszukiwaniu optymalnych rozwiązań ustrojowych, a zwłaszcza polityki transformacji ustrojowej – od gospodarki planowej do rynkowej. Znalazło to wyraz w działalności politycznej Profesora, której apogeum przypadło na lata 1993–1997, kiedy był posłem na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej. Jako poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej II kadencji był członkiem Komisji Budżetu i Finansów oraz Komisji Konstytucyjnej. Wygłosił kilkanaście przemówień poświęconych głównie zagadnieniom związanym z budżetem państwa, nauką i edukacją. Uczestniczył także w pracach Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy. Przedstawił tam swoje opinie na temat funkcji społeczno-kulturalnej obszarów wiejskich i europejskiej współpracy w dziedzinie kultury, polityki społecznej, postępu technicznego oraz reform ekonomicznych w Europie Środkowej i Wschodniej.

Uniwersytet
ŁÓDZKI

Pierwszorzędną rolę w życiu Profesora odgrywa jednak praca badawcza, dydaktyczna, publikacyjna i działalność organizatorska, związana z nauką, nauczaniem i procedurami rozwoju kadry naukowej. Wśród licznych funkcji sprawowanych przez Niego należy jeszcze wymienić funkcję członka Centralnej Komisji do spraw Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych w latach 2000–2002, funkcję zastępcy redaktora Wydawnictw Ekonomicznych Uniwersytetu Łódzkiego i członka Komitetu Redakcyjnego serii „Ekonomia XX wieku”.

Profesor Wiesław Piątkowski jest autorem około 100 prac naukowych i 40 artykułów o charakterze publicystyczno-naukowym. Przedmiotem prac naukowych jest przede wszystkim historia i metodologia ekonomii, chrześcijańska nauka społeczna, ideologia agrarystyczna i historia ruchu ludowego. Na pierwszy plan twórczości Profesora wysuwa się problematyka własności, sprawiedliwości i etyki w systemach ekonomicznych. Z tej perspektywy Profesor badał ruch ludowy oraz interpretował i oceniał polską transformację ustrojową. Należy zaznaczyć, że znaczenie tej perspektywy badawczej w ekonomii ujawnia ponownie globalny kryzys ekonomiczny.

Spośród licznych dowodów uznania i nagród, które uzyskał prof. Wiesław Piątkowski, najważniejszymi są: Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Medal Komisji Edukacji Narodowej, Medal Uniwersytetu w Służbie Społeczeństwa i Nauki, Medal 50-lecia Uniwersytetu Łódzkiego oraz Medal Uniwersytetu w Mesynie.